Lietas Nr. 82180001208
Lietas arhīva Nr. KA03-0154-15

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Rēzeknē 2015.gada 26.augustā

Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Zalužinska
tiesneši A.Vilmanis un V.Sokolova
piedaloties prokuroram J.Pastaram,
aizstāvim V.Platpiram,

apelācijas kārtībā atklātā tiesas sēdē izskatīja apsūdzētā /pers. E/, personas kods /personas kods/, apelācijas sūdzību un krimināllietu, kurā ar Daugavpils tiesas 2014.gada 18.februāra spriedumu

/pers. E/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) gadiem, bez mantas konfiskācijas un ar policijas kontroli uz 2 (diviem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu noteiktajam sodam daļēji pievienots neizciestais sods pēc Daugavpils tiesas 2007.gada 19.janvāra sprieduma, un galīgais sods noteikts brīvības atņemšana uz 3 (trīs) gadiem 5 (pieciem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas, un ar policijas kontroli uz 2 (diviem) gadiem.

Brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā ieskaitīts apcietinājums no 2008.gada 6.maija līdz 2009.gada 20.aprīlim.

Drošības līdzeklis- nodošana policijas uzraudzībā, atstāts negrozīts.

Pārbaudot pierādījumus krimināllietā, apelācijas instances tiesa

k o n s t a t ē j a

ar Daugavpils tiesas spriedumu /pers. E/ atzīts par vainīgu svešas kustamas mantas nolaupīšanā, pielietojot vardarbību (laupīšanā), izdarītā personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, iekļūstot dzīvoklī.

Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos pirmās instances tiesas konstatētos apstākļos.

2008.gada 20.februārī ap pulksten 21.30 /pers. E/ personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar otru personu, būdami alkohola ietekmē, nolūkā iegūt /pers. F/ personīgo mantu, pienāca pie /pers. F/, kurš stāvēja pie sava dzīvokļa durvīm, /adrese/ Daugavpilī, un pret /pers. F/ gribu, pielietojot fizisku vardarbību, tas ir, otra persona atgrūda /pers. F/ no durvīm, bet /pers. E/ atslēdza dzīvokļa durvis, abi iegāja dzīvoklī. Turpinot savas darbības, vērstas uz mantas iegūšanu, /pers. E/ izdarīja ne mazāk kā vienu sitienu ar dūri /pers. F/ krūtīs un ne mazāk kā divus sitienus ar savu galvu /pers. F/ sejas apvidū, nodarot cietušajam fiziskas sāpes. Pēc tam otra persona nolaupīja atrodošos uz ledusskapja 3 DVD diskus, kopējā vērtībā Ls 21, bet /pers. E/, uzlaužot istabas durvis, iekļuva tajā, un nolaupīja /pers. F/ piederošo televizoru "NOKIA" Ls 50 vērtībā. Pavisam nolaupīja /pers. F/ piederošo mantu Ls 71 jeb 101,02 *euro* vērtībā.

Ar savām darbībām /pers. E/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā.

Par tiesas spriedumu apsūdzētais /pers. E/ iesniedza apelācijas sūdzību, lūdz ieskaitīt piespriestā brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā arī apcietinājumu citā kriminālprocesā no 2004.gada līdz 2005.gadam, jo tiesa, nosakot galīgo sodu, daļēji pievienoja sodu, bet apcietinājumu neieskaitīja.

Apelācijas instances tiesā apsūdzētais /pers. E/ uzturēja apelācijas sūdzību un paskaidroja, ka likumpārkāpumus vairs nav pieļāvis, ir labojies, grasās dibināt ģimeni, un lūdz mīkstināt sodu vai aprobežoties ar izciesto, ieskaitot apcietinājuma laiku un sodus, kas izciesti, jo šīs lietas izskatīšana notiek jau ilgu laiku.

Noklausījusies apsūdzētā /pers. E/ paskaidrojumus, aizstāvja argumentus un prokurora viedokli, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atstājams negrozīts, bet papildus noteiktā brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitot

izciesto soda laiku no 2015.gada 27.janvāra līdz 2015.gada 11.maijam, pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus sakarā ar apsūdzētā iesniegto apelācijas sūdzību, apelācijas instances tiesa uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par /pers. E/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas, par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, un šajā daļā taisāms jauns spriedums, bet pārējā daļā spriedums atstājams negrozīts.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa, izvērtējot apsūdzētā, cietušā un liecinieku liecības kopsakarībā ar pārējiem tiesas izmeklēšanā pārbaudītiem pierādījumiem, pamatoti atzina par pierādītu, ka apsūdzētais /pers. E/ izdarīja svešas kustamas mantas nolaupīšanu, kas saistīta ar vardarbību (laupīšanu), personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, iekļūstot dzīvoklī, tas ir, Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu. Pirmās instances tiesas spriedums šajā daļā netiek apstrīdēts.

Pārbaudot pirmās instances tiesas spriedumu daļā par apsūdzētajam /pers. E/ piespriesto sodu par Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, apelācijas instances tiesa uzskata, ka saskaņā ar Krimināllikuma 35., 46.panta prasībām, ievērojot soda mērķi un soda noteikšanas vispārīgos principus, pirmās instances tiesa, izlemjot jautājumu par soda veidu, ir ņēmusi vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību ietekmējošos apstākļus. Turklāt ņemti vērā 2012.gada 13.decembra likuma "Grozījumi Krimināllikumā" Pārejas noteikumu 4.punkta nosacījumi.

Pirmās instances tiesa norādījusi, ka /pers. E/ agrāk kriminālsodīts, sodāmība nav dzēsta, jaunu sevišķi smagu noziegumu izdarījis nosacītas notiesāšanas laikā. Tomēr noziedzīga nodarījuma rezultātā cietušajam būtisks kaitējums nav nodarīts. Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzinusi to, ka noziedzīgs nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu. Saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu atbildību mīkstinošus apstākļus tiesa nav konstatējusi, tomēr, nosakot sodu, ņēmusi vērā, ka apsūdzētais atzinis savu vainu.

Pie šādiem apstākļiem pirmās instances tiesa pamatoti atzina, ka apsūdzētajam nosakāms panta sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods, piemērojot papildsodu- policijas kontroli.

Krimināllikuma 176.panta otrās daļas sankcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 1.aprīlim, bija paredzēts sods ar brīvības atņemšanu no trim līdz divpadsmit gadiem, un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem.

Savukārt Krimināllikuma 176.panta otrās daļas sankcijā pašreiz spēkā esošajā redakcijā paredzēts sods ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.

2012.gada 13.decembra likuma "Grozījumi Krimināllikumā" Pārejas noteikumu 6.punkts nosaka, ja par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, tiesa to ņem vērā, nosakot brīvības atņemšanas sodu.

Pirmās instances tiesa, lemjot jautājumu par brīvības atņemšanas soda mēru, nav ņēmusi vērā 2012.gada 13.decembra likuma "Grozījumi Krimināllikumā" Pārejas noteikumu 6.punkta prasības. Līdz ar to apelācijas instances tiesa uzskata, ka ir konstatēti apstākļi, kas dod pamatu apsūdzētajam /pers. E/ piespriestā brīvības atņemšanas soda samazināšanai par izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Pie tam ievērojot Krimināllikuma Pārejas noteikumu 12.punktā noteikto, apsūdzētajam /pers. E/ piespriežams papildsods- policijas kontrole, jo šo papildsodu turpina piemērot personām, kuras līdz 2014.gada 31.decembrim izdarījušas Krimināllikuma 176.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu. Tomēr apelācijas instances tiesa uzskata, ka /pers. E/ samazināms noteiktais papildsoda laiks, jo lietā nav ziņu par citiem apsūdzētā likumpārkāpumiem pēc atbrīvošanās no brīvības atņemšanas vietas, apsūdzētais strādā celtniecībā gadījuma darbos, cenšas sakārtot ģimenes dzīvi.

Turklāt apelācijas instances tiesa ņem vērā Kriminālprocesa likuma 1.pantā noteikto, ka Kriminālprocesa likuma mērķis ir noteikt tādu kriminālprocesa kārtību, kas nodrošina efektīvu Krimināllikuma normu piemērošanu un krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu bez neattaisnotas iejaukšanās personas dzīvē.

Savukārt Kriminālprocesa likuma 14.panta pirmajā daļā noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novilcināšanas. Kriminālprocesa pabeigšana saprātīgā termiņā ir saistīta ar lietas apjomu, juridisko sarežģītību, procesuālo darbību daudzumu, procesā iesaistīto personu attieksmi pret pienākumu pildīšanu un citiem objektīviem apstākļiem.

Krimināllikuma 49.$^{1}$panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ja tiesa konstatē, ka nav ievērotas personas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tā var šo apstākli ņemt vērā pie soda noteikšanas un sodu mīkstināt.

Apelācijas instances tiesa, izvērtējot lietas apjomu, juridisko sarežģītību, veikto procesuālo darbību daudzumu un iemeslus, kāpēc kriminālprocess netika pabeigts saprātīgā termiņā, kā arī ņemot vērā apsūdzētā attieksmi pret procesuālo pienākumu pildīšanu, atzīst, ka nav ievērotas apsūdzētā tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

Konkrētajā gadījumā kriminālprocess kopumā ilgst vairāk kā septiņus gadus. Krimināllieta vienā sējumā (177.lapas) 2008.gada 12.jūnijā tika nodota pirmās instances tiesai- Daugavpils tiesai. Krimināllietas iztiesāšana vairākkārt tika atlikta sakarā ar kādu aicināmo personu (cietušā, liecinieku) neierašanos uz tiesas sēdēm, kā arī lietas iztiesāšana atlikta sakarā ar apsūdzētā aizstāves slimību, arī prokurora atrašanos ikgadējā atvaļinājumā.

Tiesas sēdēs 2008.gada 25.jūlijā, 2008.gada 16.oktobrī, 2009.gada 15.janvārī, 2009.gada 20.aprīlī, 2010.gada 16.martā, 2010.gada 12.aprīlī, 2011.gada 13.jūlijā apsūdzētais /pers. E/ piedalījās, bet tiesas sēdes tika atliktas un pēc būtības /pers. E/ apsūdzības krimināllietas iztiesāšana nenotika.

Izvērtējot minēto kopumā, apelācijas instances tiesa atzīst, ka konstatējama tiesību uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā neievērošana un ir pamats, nosakot apsūdzētajam /pers. E/ sodu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, piemērot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu.

Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka ar Daugavpils tiesas 2007.gada 19.janvāra spriedumu /pers. E/ bija notiesāts par Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā, 193.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz trīs gadiem, piemērojot Krimināllikuma 55.pantu, nosacīti, ar pārbaudes laiku uz diviem gadiem. Spriedums stājies spēkā 2007.gada 25.septembrī.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta desmito daļu, ja nosacīti notiesātais pārbaudes laikā izdara jaunu noziedzīgu nodarījumu, viņam piespriestais sods ir izpildāms un tiesa nosaka sodu saskaņā ar Krimināllikuma 51. un 52.pantā paredzētajiem noteikumiem.

Tā kā /pers. E/ jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīja nosacītas notiesāšanas laikā, tad galīgais sods pēc spriedumu kopības nosakāms, piemērojot Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, jo notiesātais pēc sprieduma taisīšanas, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, un tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma. Pirmās instances tiesa daļēji pievienoja neizciesto sodu pēc iepriekšējā tiesas sprieduma, arī apelācijas instances tiesa ievēro šādu sodu noteikšanas principu.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 52.panta piekto daļu Daugavpils tiesa pamatoti /pers. E/ noteiktā brīvības atņemšanas soda termiņā ieskaitīja apcietinājumu no 2008.gada 6.maija līdz 2009.gada 20.aprīlim. Tomēr izskatāmajā lietā vēl apelācijas instances tiesa konstatē, ka sakarā ar izdoto rīkojumu par sprieduma izpildi /pers. E/ atradās brīvības atņemšanas iestādē no 2015.gada 27.janvāra līdz 2015.gada 11.maijam un izcieta brīvības atņemšanas sodu. Tā kā šis laiks nav ieskaitīts /pers. E/ noteiktajā brīvības atņemšanas soda termiņā, tad atbilstoši Krimināllikuma 52.panta piektajai daļai izciestā soda daļa arī ir ieskaitāma.

Toties apsūdzētā apelācijas sūdzībā izteiktais lūgums par apcietinājuma laika no 2004.gada līdz 2005.gadam ieskaitīšanu piespriestā brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā, ir noraidāms.

Kā redzams no Daugavpils tiesas 2007.gada 19.janvāra sprieduma, nosakot /pers. E/ par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem brīvības atņemšanas sodu uz trīs gadiem, tiesa jau ieskaitīja soda termiņā apcietinājumu no 2004.gada 5.aprīļa līdz 2005.gada 14.decembrim, proti, neizciestā brīvības atņemšanas soda daļa ir viens gads trīs mēneši un 21 diena.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, nosakot galīgo sodu pēc vairākiem spriedumiem, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno neizciesto sodu pēc iepriekšējā sprieduma. Līdz ar to nav pamata atkārtoti /pers. E/ ieskaitīt apcietinājumu no 2004.gada 5.aprīļa līdz 2005.gada 14.decembrim arī šajā spriedumā noteiktajā brīvības atņemšanas soda termiņā, jo pie soda noteikšanas pēc vairākiem spriedumiem ņemams vērā pēc iepriekšējā sprieduma neizciestais, nevis piespriestais sods.

Saskaņā ar apsūdzētā izteikto vēlmi krimināprocesā tika uzaicināts un piedalījās aizstāvis V.Platpirs, kuram no valsts līdzekļiem par juridiskās palīdzības sniegšanu apelācijas instances tiesā izmaksājami 133,76 *euro*. Krimināllietā nav ziņu, kas būtu par pamatu apsūdzētā atbrīvošanai no samaksas par aizstāvja sniegto juridisko palīdzību. Līdz ar to pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu minētā summa attiecīgi piedzenama valsts labā no apsūdzētā /pers. E/, nosakot labprātīgai izpildei termiņu- 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

atcelt Daugavpils tiesas 2014.gada 18.februāra spriedumu daļā par /pers. E/ soda noteikšanu par Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, daļā par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, un taisīt šajā daļā jaunu spriedumu.

/pers. E/ sodīt par Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā (2004.gada 12.februāra likuma redakcija) paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu 6 (sešiem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas, ar policijas kontroli uz 1 (vienu) gadu.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, noteiktajam sodam daļēji pievienojot sodu, kas nav izciests pēc Daugavpils tiesas 2007.gada 19.janvāra sprieduma, /pers. E/ galīgo sodu noteikt brīvības atņemšana uz 1 (vienu) gadu 9 (deviņiem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas, ar policijas kontroli uz 1 (vienu) gadu.

Brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā ieskaitīt arī apcietinājumu no 2015.gada 27.janvāra līdz 2015.gada 11.maijam.

Pārējā daļā Daugavpils tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Piedzīt no /pers. E/ valsts labā izdevumus par advokāta juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā 133,76 *euro*, nosakot labprātīgai izpildei termiņu- 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā par Kriminālprocesa likuma 574.-575.pantos paredzētajiem kasācijas iemesliem, kasācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Latgales apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Zalužinska

Tiesneši A.Vilmanis

V.Sokolova